ДЕТСКА ГРАДИНА ПО ИЗКУСТВАТА

Х А С К О В О

Ул.”П. Берковски” №7 тел:038/62-27-43
e-mail- kids_art@mail.bg моб:0888123055

УТВЪРЖДАВАМ: Tatiana Valerievna Ilieva
Digitally signed by Tatiana Valerievna Ilieva
Date: 2026.09.28 16:00:45 +03'00'
ДИРЕКТОР ДГИ…..Ilieva……
/Татяна Илиева/

Заповед №550-23/15.09.2026 г.

ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА на
Детска градина по изкуствата
за учебната 2026/2027 година

Приета на заседание на ПС – Протокол №6/14.09.2026 г.

I. АНАЛИЗ НА ОБЕКТИВНАТА СИТУАЦИЯ

В Детска градина по изкуствата, град Хасково са създадени различни органи с цел превенция на ранното напускане на деца на образователната институция: екип за обхват и задържане в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст; комисия по превенция и закрила на деца в риск от насилие, добре работещ педагогически и обществен съвет, родителски активи, които имат отношение към превенцията и интервенцията на отпадане на децата от задължителна подготовка.

В детската градина се осъществяват следните дейности за превенция на преждевременно напускане на децата от задължителна предучилищна подготовка:

- осигуряване на позитивна образователна среда;
- мотивиране на децата за участие в образователния процес чрез включването им в допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина;
- подкрепа на личностното развитие на децата – обща и допълнителна подкрепа;
- приобщаване на родителите и повишаване на тяхната ангажираност в процеса на образование;
- осигуряване на ефективна комуникация с родителите чрез провеждане на консултации, ел.комуникиция, открити дни и мероприятия;
- консултации с учителите и директора;
- партньорство с Дирекция „Социално подпомагане", Полиция; Общинска администрация и други инсгитуци.
- В ДГИ до сега няма напуснали деца от задължителна предучилищна подготовка. Ако има такъв случай на подадено заявление за напускане на дете от предучилищна група /4, 5 и 6 годишни/ ще бъде разгледано и ще се проследи неговото записване в друга образователна институция.
- Настоящата програма е разписана на база Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето вРепублика България (2021 – 2030);

Рискове:

- Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения.
- Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по - добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на образователната система върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

II. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Законосъобразност – с ъответствие на политиката на детската градина със законите и подзаконовите нормативни актове/държавната политика.
Кохерентност – взаимна обвързаност на предлаганите политики при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.
Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напусканена детска градина.
Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

III. ЦЕЛИ

Изпълнение на Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, пълноценна личностна реализация на всички деца, независимо от тяхното етническо, социално или културно различие.
Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на задължителна предучилищна подготовка с оглед ограничаване на последиците от тях.
Изпълнение на междуинституционален план за действие за превенция на агресията и за засилване на сигурността в ДГИ.

Постигането на целите се осъществява чрез:

- превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;
- интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

IV. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

- Проследяване неизвинените отсъствия на децата от задължителна предучилищна възраст (ЗПВ) от учителите и информация до директора.
- Ежемесечно вписване на отсъствията на децата от ЗПВ в модул „Отсъствия" на НЕИСПУО;
- Осигуряване на позитивна образователна среда – атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
- Повишаване качеството на образованието.
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
- Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.
Необходими са широко обхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

V. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

- Обхват на деца за задължителна предучилищна възраст и задържане в образователните институции.
- Връзка с родителя за изясняване на причините за отсъствие на детето.
- Повишаване участието и ангажираността на родителите – индивидуално и групово наставничество.
- Подкрепа за развитието на децата в риск.
- Подпомагане на децата, застрашени от преждевременно напускане на детска градина по финансови причини.
- Развитие на занимания по интереси.

При изготвянето на програмата се отчитат:
Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната образователна култура, работата в екип в рамките на образователната общност;
Координираните мерки на всички нива – съгласно писмо указание изх. № 06-233 / 24.07.2019 г. н-к РУО Хасково;
Проследяване на напредъка на ниво детска градина чрез преки наблюдения на процеса и активно сътрудничество по Механизъм за обхват и задържане на деца – лични срещи на екипа и система ИРСМ.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на деца от ЗПВ в ДГИ **чрез:**
- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователнатасистема;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане;
- участие чрез мобилни екипи в Механизма за обхват и задържане на децата в системата на образование за учебната 2026/2027 г.
- поддържане на информацията за деца в електронната платформа на Механизма за обхват и задържане/ по указание на общинска администрация или ръководител екип РУО/.

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на деца от ЗПВ в детската градина **чрез**:
- разясняване на родителите какви са правата и задълженията им – родителски срещи, тренинги, открити моменти, консултации и информационно осигуряване чрез сайта на ДГ и фейсбук групите;
- разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в ЗПВ / административни санкции, нарушения на правата на детето, личностни ценности/
- индивидуално консултиране на родителите.
- индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост, и специална подкрепа; предлагане на нови допълнителни дейности и дейности по интереси в детската градина.
- обход на района и разясняване политиката на образователната система

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на децата подлежащи на задължително предучилищно образование (ЗПО):
- създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я деца;
- завръщане на преждевременно напусналите деца към формалната система на образованието чрез използването на различна организация на основните форми на

педагогическо взаимодействие: почасова, полудневна и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето;
- осигуряване на съвременна интерактивна образователна среда – участие в проекти, подготовка и реализиране на собствена образователна програма, квалификация на учители;
- подобряване и естетизация на интериора в детските групи;
- безплатно предоставяне на учебни помагала и консумативи;
- подкрепа на храненето чрез участие по схема „ Училищен плод“ и „Училищно мляко“ към МЗ;
- занимания по ПМС № 49 и популяризиране на дейностите по проект „Силен старт“ при необходимост се организира допълнително подпомагане на деца с дарби и за усъвършенстване на БЕЛ.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА

могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Икономически причини
- Социални причини;
- Образователни причини
- Етнокултурни причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

Социално-икономически причини:

Лошото качество на живот на определени социални слоеве. Ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи необходими за учебния процес); Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра; Използване на детето, непосещаващо ДГ, като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);
Към настоящия момент считаме, че такъв риск няма за ДГИ.

Образователните причини:

Не владее или недостатъчно владее български език; Затрудненията при усвояване на образователния материал – образователните стандарти ; Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ; Наличие наконфликтни отношения с останалите деца в групата
Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ

Етнокултурни причини:

По-ниска ценност на образованието. Страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;
Към настоящия момент считаме, че този риск в ДГИ няма.

Психологически причини:

Чувство за неуспех. Неувереност в себе си. Невъзможност за себеизява поради езикова бариера.
Към настоящия момент считаме този риск за незначителен .

Действия:

- оказване на логопедична и психологическа подкрепа на деца със СОП;

- визуализиране на темите от образователното съдържание;
- работа със семейството;
- обща или допълнителна подкрепа в групата.

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират:
Недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на деца от системата на образованието. Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.
Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и детска градина. Основната часст от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на образователната система.
Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ.
Предприети действия – инсталиране на платформа и определен отговорник за наблюдение.

Причини, свързани със здравния статус:

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните групи или класове на системата. Рисковете за преждевременното напускане са свързани със спецификата на индивидуалните дефицити на всяко дете, както и психологическите бариери пред семейството. Въпреки квалификацията си педагозите в детската градина не винаги успяват да приобщят тези деца и да тушират проблема на напрежение в тези семейства. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование – интериор на дворното пространство, липса на възможност за личен асистенти др.
Към настоящия момент считаме този риск за значителен за ДГИ.
Предприети действия: участие в проекти за подпомагане с допълнителни специалисти и открито споделяне на опит и идеи за работа.
Към настоящия момент считаме този риск за незначителен за ДГИ.

Мерки и дейности свързани с превенцията от отпадане са:

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА за преждевременно напусналите записани за задължително предучилищно образование:
- Изготвяне на база данни от учителите /при необходимост/, в чиито групи има деца от рискови групи/съобразно различните причини от отпадане/;
- Координиране действията на учителите на втора, трета и четвърта групи с тези на ръководство на ДГИ;
- Участие с екип в национален план, съгласно Механизма за обхват и задържане на децата и учениците в системата на образование.

КВАЛИФИКАЦИЯ на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;
- Провеждане на обучителен семинар, тренинги и беседи с педагогическите

специалисти за справяне с последиците от агресия и насилие в дома и детската градина;
- Провеждане на вътрешна квалификация за начините за разрешаване на конфликти.
- Обмяна на добри практики;

Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на програмата:

- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността – участие в проект „ Силен старт“ и осигуряване на обща подкрепа /при необходимост/;
- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование – осигурена среда и специалисти, работа по проекти;
- Създаване на условия за включване на конкретно дете в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности – ателиета, дейности по интереси, допълнителни дейности, участие в конкурси, олимпиади, концери, тържества;
- Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (допуска до себе си);
- Участие на родителите в дейности в полза на детската градина с цел сплотяване на общността и показване на положителен модел за поведение на децата – тренинги, благотворителни акции, спортни мероприятия и изяви, педагогическа и психологическа подкрепа;
- Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на подготвителна група за училище – лични контакти на учителите, въвеждане на електронни информационни канали.
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда.
- Поставяне на детето в активна позиция по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на придобитите знания и умения;
- Превръщането на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използване на иновативни педагогични методи и форми за взаимодействие;
- Извършване на ефективна диференцирана работа с деца с по-ниска успеваемост на база диагностика;
- Привеждане самоконтрола и дисциплината на децата в съответствие с новите обществени реалности;
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес, осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация за учене у децата чрез целенасочена възпитателно-образователна работа;
- Провеждане на тестове /скрининг/ за ранно откриване на обучителни затруднения/ по желание на семейството /

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ и работа с родителската общност;
Приобщаването им към общочовешките ценности, национални традиции, празници и символи и подготовката им за пълноценен живот в съвременните обществено-икономически условия. Организиране на Дарителски кампании;

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ - лекции, беседи, свързани с обучението на децата / мед.сестра, РЗИ , общностен център, РЦППО /

С настоящата програма се цели:

Поставянето на приоритет в работата на учителите и приобщаване на родителите към

идеята за формирането на личностни умения у децата за адекватно социално поведение в съвременните динамични обществено-икономически условия.
Организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес;
Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.
Включване на родителското настоятелство и представители на обществения съвет като равноправни участници в такъв координационен механизъм.